

dr hab. Joanna Maluga

dziedzina: sztuka

dyscyplina: sztuki muzyczne

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina

R e c e n z j a

dorobku artystycznego, naukowego i działalności organizacyjnej oraz dzieła artystycznego
Pani dr Anny Łuczak w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie
sztuki, dyscyplinie sztuki muzyczne

Zlecniodawca recenzji

Senat Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku (uchwała nr 26/2025 w sprawie powołania komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, dyscyplinie sztuk muzycznych wszczętego na wniosek dr Anny Łuczak, działając na podstawie art. 221 ust. 5 w zw. z art. 178 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.), po zapoznaniu się z dokumentacją sprawy, w dniu 24 lutego 2025 r. powołał mnie na recenzenta.

Dane Habilitantki

Pani dr Anna Łuczak jest uzyskała dyplom magistra wychowania muzycznego w 1988 roku i jest absolwentką Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Tadeusza Kotarbińskiego w Zielonej Górze. Stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki Habilitantka uzyskała w roku 2003 w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Bydgoszczy. W roku 2000 ukończyła Studia Podyplomowe z „Emisji głosu dla nauczycieli akademickich“ na Wydziale Artystycznym Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Pani dr Anna Łuczak zatrudniona była na stanowisku nauczyciela muzyki w Szkole Podstawowej Nr 18 w Zielonej Górze (1988-1989) oraz w Szkole Podstawowej Nr 10 w Zielonej Górze (1990-1991). Od roku 1991 związana jest z Instytutem Wychowania Muzycznego Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Tadeusza Kotarbińskiego w Zielonej Górze (obecnie: Instytut Muzyki na Wydziale Artystycznym Uniwersytetu Zielonogórskiego) piastując kolejno stanowiska: asystenta (1991-2004), adiunkta (2004-2018), starszego wykładowcy (2018-2019) oraz od roku 2019 do dzisiaj adiunkta na stanowisku dydaktycznym. Pani dr Anna Łuczak pełniła również funkcje: Opiekuna Praktyk

Pedagogicznych (1994-2011), Członka Komisji Dyscyplinarnej Studentów Uniwersytetu Zielonogórskiego (2005-2008), Koordynatora Praktyk Pedagogicznych Instytutu Muzyki (2022-2022), Członka Rady Instytutu Muzyki (2013-2016), Członka Rady Wydziału Artystycznego (2013-2016), Sekretarza Wydziałowej Komisji Wyborczej (2013-2016), Sekretarza Komisji Rekrutacyjnej Instytutu Muzyki (2013-2016), Członka Rady Instytutu Muzyki (2013-2016) oraz Kierownika Zakładu Dydaktyki Muzyki w Instytucie Muzyki (2023 do chwili obecnej).

Ocena autoreferatu

Autoreferat Pani dr Anny Łuczak obejmuje 49 stron i został podzielony na następujące rozdziały:

1. dane osobowe;
2. posiadane dyplomy, stopnie naukowe lub artystyczne;
3. informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych lub artystycznych;
4. omówienie osiągnięć stanowiących podstawę postępowania habilitacyjnego;
5. informacje o działalności artystycznej i naukowej;
6. informacje o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzatorskich;
7. inne informacje dotyczące kariery zawodowej.

Osiągnięcia stanowiące podstawę postępowania habilitacyjnego

Pani dr Anna Łuczak przedstawiła dwie monografie naukowe, cykl sześciu artykułów naukowych oraz cztery projekty artystyczno-edukacyjne jako osiągnięcia stanowiące podstawę postępowania habilitacyjnego.

Monografie naukowe:

Od muzyki do matematyki. Kształtowanie pojęć matematycznych w edukacji muzycznej dzieci, Zielona Góra, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego;

Muzyka i matematyka w edukacji dziecka: teoretyczne i praktyczne aspekty nauczania muzyki i matematyki, Zielona Góra, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Artykuły naukowe:

Dysonanse i konsonanse kształcenia muzyczno-matematycznego w zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej, w: *Edukacja dziecka szansą na budowę kapitału społecznego*, Toruń, Wydawnictwo Adam Marszałek, Uniwersytet Zielonogórski;

Music and mathematics in primary education. Development of knowledge and skills concerning magnitude features, Rocznik Lubuski, Tom 47, cz. I; Zielona Góra, Wydawca: Lubuskie Towarzystwo Naukowe i Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Zielonogórskiego;

Wspomagająca rola działań muzyczno-plastycznych w kształtowaniu pojęć matematycznych z zakresu stosunków przestrzennych u dzieci, w: *Konteksty kultury i edukacji muzycznej*, Kielce, Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego;

Łączenie treści muzycznych i matematycznych w edukacji wczesnoszkolnej – wielowymiarowość efektów, w: *Analiza wybranych problemów z zakresu nauk społecznych: tom II*, Lublin, Wydawnictwo Naukowe Tygiel;

O kształtowaniu myślenia matematycznego za pomocą muzyki, w: *Pedagogika muzyki. Ideaty. Wartości. Pragmatyka. Cechy – aksjologia – systematyka*, tom. V, Gdańsk, Wydawnictwo Athenae Gedanenses;

Wspomagająca rola działań muzycznych w kształtowaniu wybranych pojęć matematycznych z zakresu zbiorów i ich klasyfikacji w zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej, w: *Wokół teoretycznych podstaw kształcenia muzycznego. Pedagogika muzyki. Cechy – aksjologia – systematyka*, tom. III, Gdańsk, Wydawnictwo Athenae Gedanenses.

Projekty artystyczno-edukacyjne:

Muzyczna podróż dookoła świata;

Koncert świąteczny – odsłona pierwsza;

Koncert świąteczny – odsłona druga;

Bajkowy koncert.

Dorobek artystyczny

Pani dr Anna Łuczak po uzyskaniu stopnia doktora podjęła się realizacji pięciu projektów artystyczno-edukacyjnych oraz jednego zagranicznego koncertu. Projekty artystyczno-edukacyjne nawiązują do pojęcia interdyscyplinarności na gruncie edukacji wczesnoszkolnej i były realizowane przez studentów Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Zielonogórskiego z myślą o najmłodszych odbiorcach ze Szkoły Podstawowej Nr 18 w Zielonej Górze.

Wykazane projekty, koncerty:

Witajcie w naszej bajce, kierownictwo artystyczne projektu muzyczno-literacko-teatralnego, projekt zrealizowany ze studentami I roku Edukacji Artystycznej w zakresie Sztuki Muzycznej, 2019, Szkoła Podstawowej Nr 18 w Zielonej Górze;

Alicja w krainie bajek, kierownictwo artystyczne i reżyseria, projekt zrealizowany ze studentami Edukacji Artystycznej w zakresie Sztuki Muzycznej, 2018, Szkoła Podstawowa Nr 18 w Zielonej Górze;

Spotkanie Bajek Disneya, kierownictwo artystyczne i reżyseria, projekt zrealizowany ze studentami Edukacji Artystycznej w zakresie Sztuki Muzycznej, 2015, Szkoła Podstawowa Nr 18 w Zielonej Górze;

Bajki muzyczne, kierownictwo projektu, projekt zrealizowany ze studentami Edukacji Artystycznej w zakresie Sztuki Muzycznej, 2013-2014, projekt zaowocował powstaniem dwóch książeczek: *Bajki muzyczne, cz. 1*, *Bajki muzyczne, cz. 2*

Kopciuszek, kierownictwo projektu, projekt zrealizowany ze studentami Edukacji Artystycznej w zakresie Sztuki Muzycznej oraz uczniami klasy II Szkoły Podstawowej Nr 18 w Zielonej Górze, 2011, Sala Kameralna Teatru Lubuskiego w Zielonej Górze;

Totus Tuus Jean-Paul II, opiekun projektu, projekt zrealizowany ze studentami Edukacji Artystycznej w zakresie Sztuki Muzycznej, 2007, Sala koncertowa Au Chateau De Grouchy, Francja.

Dorobek naukowy

Dorobek naukowy Pani dr Anny Łuczak obejmuje badania nad edukacją muzyczną w polskim systemie oświatowym na pierwszym etapie nauczania. Habilitantka szczególną wagę przykładła do zagadnienia edukacji muzycznej na płaszczyźnie interdyscyplinarnej, w tym do kształcenia muzyczno-matematycznego na etapie wczesnoszkolnym, w którym to obszarze od 25 lat prowadzi intensywne badania naukowe. Badania zgłębiają również zagadnienia dydaktyki i metodyki nauczania muzyki w szkołach ogólnokształcących.

Pani dr Anna Łuczak, po uzyskaniu stopnia doktora, wykazuje autorstwo 12 rozdziałów w monografiach naukowych oraz 2 opublikowanych artykułów w czasopismach naukowych, jak również udział w pracach redakcyjnych 1 monografii.

Habilitantka przedstawia szczegółowy wykaz: 10 wystąpień w ramach międzynarodowych konferencji naukowych i 21 wystąpień (po uzyskaniu stopnia doktora) w ramach ogólnopolskich konferencji naukowych; udziału w 4 komitetach organizacyjnych i naukowych konferencji ogólnopolskich; otrzymania dofinansowania 4 wniosków w ramach międzynarodowych projektów naukowo-badawczych, których była wnioskodawcą i beneficjentem; uczestnictwa w 9 międzynarodowych projektach naukowo-badawczych oraz uczestnictwa w 1 krajowym zespole badawczym. Ponadto Pani Doktor dokumentuje członkostwo w 8 międzynarodowych i krajowych organizacjach oraz towarzystwach naukowych.

Dorobek naukowy Pani Anny Łuczak to również projekty edukacyjno-artystyczne, cykl wykładów on-line czy udział w Międzynarodowym Forum w Palais des Congres de Paris poświęconym „Edukacji przyszłości”.

Dorobek dydaktyczny

Dorobek dydaktyczny Pani dr Anny Łuczak obejmuje prowadzenie niżej wymienionych ćwiczeń i wykładów na Wydziale Artystycznym Uniwersytetu Zielonogórskiego w ramach kierunku Edukacja Artystyczna w zakresie Sztuki Muzycznej:

1. Edukacja muzyczna dzieci i młodzieży;
2. Elementy arteterapii w nauczaniu muzyki (Wprowadzenie do teatroterapii, choreoterapii, muzykoterapii i baśnioterapii);
3. Elementy arteterapii w nauczaniu muzyki (Rola zajęć artystycznych w edukacji dzieci i młodzieży);
4. Elementy arteterapii w nauczaniu muzyki (Dzieło muzyczne a dzieło plastyczne);
5. Elementy arteterapii w nauczaniu muzyki (Regionalna, narodowa i uniwersalna komunikacja poprzez sztukę);
6. Integracja Sztuk;
7. Metodyka i teoria edukacji muzycznej;
8. Metodyka prowadzenia pozaszkolnych zajęć muzycznych z osobami z niepełnosprawnością;
9. Metodyka prowadzenia pozaszkolnych zajęć muzycznych z seniorami;
10. Metodyka Wychowania Muzycznego;
11. Muzyczne zajęcia dla seniorów;
12. Muzyka w nauczaniu blokowym;
13. Muzyka w nauczaniu zintegrowanym;
14. Muzykoterapia – praktyka;
15. Podstawy dydaktyki;
16. Dydaktyka szczegółowa – metodyka nauczania muzyki w edukacji przedszkolnej na I etapie edukacyjnym;
17. Dydaktyka szczegółowa – metodyka nauczania muzyki na II etapie edukacyjnym;
18. Dydaktyka szczegółowa – metodyka nauczania muzyki na III etapie edukacyjnym;
19. Dydaktyka szczegółowa – metodyka prowadzenia muzycznych zajęć pozalekcyjnych;
20. Pedagogiczne projekty muzyczne (Technika opracowania scenariuszy i realizacji zajęć muzycznych w zakresie wybranej formy ekspresji metodą E.E. Gordona);

21. Pedagogiczne projekty muzyczne (Technika opracowania scenariuszy zajęć muzycznych w zakresie wybranej formy ekspresji metodą Marii Montessori);
22. Pedagogiczne projekty muzyczne (Technika opracowania scenariuszy zajęć muzycznych w zakresie wybranej formy ekspresji);
23. Pedagogiczne projekty muzyczne (Zakres wiadomości i pojęć muzycznych i matematycznych oraz metody ich odpowiedniego przekazu);
24. Pedagogika – ćwiczenia;
25. Pedagogika – wykład;
26. Pedagogika z pedagogiką muzyczną;
27. Praktyka I etap edukacyjny;
28. Praktyka II etap edukacyjny;
29. Praktyka III etap edukacyjny;
30. Praktyka pedagogiczna ciągła;
31. Praktyka pedagogiczna śródroczna;
32. Praktyka w zakresie nauczania muzyki na I etapie edukacyjnym;
33. Praktyka w zakresie nauczania muzyki na II etapie edukacyjnym;
34. Praktyka w zakresie nauczania muzyki na III etapie edukacyjnym;
35. Praktyka w zakresie prowadzenia muzycznych zajęć pozalekcyjnych;
36. Praktyka w zakresie prowadzenia pozaszkolnych zajęć muzycznych z seniorami;
37. Praktyka w zakresie prowadzenia pozaszkolnych zajęć muzycznych z osobami z niepełnosprawnością;
38. Praktyka w zakresie prowadzenia zajęć muzycznych w edukacji przedszkolnej;
39. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne do pracy z seniorami;
40. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne – I etap;
41. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne – II etap;
42. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne – III etap;
43. Seminarium pracy dyplomowej;
44. Śródroczna praktyka wychowawcza;
45. Warsztat pedagogiczny – System edukacyjny Marii Montessori: teoria i praktyka;
46. Warsztat pedagogiczny – System edukacyjny Emila Jaques-Dalcroze’a: teoria i praktyka;
47. Warsztat pedagogiczny – System edukacyjny Edwina Eliasa Gordona: teoria i praktyka;
48. Warsztat pedagogiczny – Metoda Dobrego Startu (MDS): teoria i praktyka;
49. Proseminarium pracy dyplomowej;
50. Wiedza o kulturze – praktyka (Jazz i ME);
51. Proseminarium pracy dyplomowej (Jazz i ME)

52. Projektowe zajęcia muzyczne „Twórcze modelowanie muzyki z matematyką z zastosowaniem różnorodnych form ekspresji” realizowane cyklicznie w ramach przedmiotów: „Praktyka w zakresie prowadzenia zajęć muzycznych w edukacji przedszkolnej” oraz „Praktyka w zakresie nauczania muzyki na I etapie” w latach 2012–2022 w SP Nr 18 Zielonej Górze w klasach 0–3 raz w miesiącu i okazjonalnie w Zespole Edukacyjnym Nr 6.

Kariera dydaktyczna Habilitantki to również opracowanie blisko 60 programów nauczania, współtworzenie siatki Specjalizacji „Edukacja Muzyczna w Przedszkolu”, jak również przygotowanie siatki Studiów Podyplomowych z zakresu „Muzyki i tańca w Edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej” oraz Studiów Podyplomowych „Zintegrowane działania muzyczne w edukacji prymarnej”.

Pani Anna Łuczak od ponad 30 lat zaangażowana jest w proces dydaktyczny dbając o rozwój własny oraz poszerzanie i aktualizację wiedzy wyrażające się w regularnym udziale w specjalistycznych kursach i seminariach muzycznych takich jak: edycja IV i V „Polsko-Austriackiego Seminarium im. Carla Orffa”; Seminarium Emila Jaques-Dalcroze’a pt. „Kształcenie wyobraźni i wrażliwości dziecka”; II Seminarium Autorskie teorii Uczenia się Muzyki wg Edwina Eliasa Gordona.

Dorobek organizacyjno-popularyzatorski

Pani dr Anna Łuczak pełniła następujące funkcje w Instytucie Muzyki na Wydziale Artystycznym Uniwersytetu Zielonogórskiego:

1. Kierownik Zakładu Dydaktyki Muzyki w Instytucie Muzyki;
2. Koordynator Praktyk Pedagogicznych Instytutu Muzyki;
3. Opiekun Praktyk Pedagogicznych Instytutu Muzyki;
4. Członek Rady Instytutu Muzyki;
5. Członek Rady Wydziału Artystycznego;
6. Sekretarz Wydziałowej Komisji Wyborczej;
7. Sekretarz Komisji Rekrutacyjnej Instytutu Muzyki;
8. Członek Rady Instytutu Muzyki;
9. Członek Komisji Dyscyplinarnej Studentów.

Habilitantka koordynowała projekty dydaktyczno-artystyczne i eksperymenty pedagogiczne realizowane w ośrodkach edukacyjnych na terenie Zielonej Góry, między innymi w Zespole Szkół Specjalnych; Zespole Szkół Ekologicznych; Pogotowiu Opiekuńczym czy w Domu Harcerza. Realizowała cyklicznie projekty edukacyjne w Szkole Podstawowej Nr 18 Zielonej Górze, projektowe zajęcia muzyczne „Twórcze modelowanie muzyki z matematyką z zastosowaniem różnorodnych form

ekspresji” w Zespole Edukacyjnym Nr 6. Jako szczególnie istotnie Habilitantka wymienia cztery projekty edukacyjne zrealizowane podczas pandemii COVID-19: projekt muzyczno-literacko-teatralny *Witajcie w naszej bajce*, projekt w formie teatru muzycznego *Alicja w krainie bajek*, projekt muzyczno-artystyczny *Spotkanie Bajek Disneya*. Przygotowała również koncerty w ramach akcji „Uniwersytet Dzieciom”, projekty i warsztaty w ramach „Festiwalu Nauki” organizowanego przez Uniwersytet Zielonogórski oraz warsztaty w ramach „Dni Nauki” Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Pani dr A. Łuczak sprawowała opiekę merytoryczną nad trzyletnim eksperymentem pedagogicznym „Edukacja artystyczna w nauczaniu zintegrowanym” w Szkole Podstawowej nr 1 w Żaganiu. Eksperyment zakończono recenzją dla Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu oraz Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim. Przygotowała również recenzję do publikacji *Standardy edukacji kulturalnej. Materiały do konsultacji środowiskowych*, w zakresie której prace prowadziła z ramienia Zakładu Dydaktyki Muzyki Instytutu Muzyki Uniwersytetu Zielonogórskiego wspólnie z Prof. dr hab. Janiną Fyk.

Za swój wkład w prace organizacyjne, dydaktyczne i naukowe została uhonorowana nagrodą indywidualną I stopnia za JM Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz nagrodą zespołową I stopnia JM Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Otrzymała pozytywną ocenę za działalność naukową od prof. dr hab. Edyty Gruszczyk-Kolczyńskiej, od Prof. Art. Ireny Mednanskiej PhD oraz prof. UŚ dr hab. Mirosława Kisiela. Do dokumentacji Habilitantka załączyła również opinie dotyczące prowadzonej przez nią działalności naukowo-dydaktycznej sporządzone przez prof. dr hab. Janinę Fyk, prof. UZ dr hab. Lidię Kataryńczuk-Manię oraz prof. dr hab. Józefa Korbicza.

Podsumowanie oceny autoreferatu

Przedstawiony autoreferat wskazuje jasno na fakt, iż Pani dr Anna Łuczak z ogromnym zaangażowaniem i wnikliwością poświęca się badaniom w obszarze edukacji muzycznej dzieci. Jest wszechstronnym pedagogiem eksplorującym na gruncie naukowym interdyscyplinarne oddziaływania muzyczne z silnym naciskiem na powiązania muzyki z matematyką. Świadectwem tego jest różnorodny i bogaty tematycznie dorobek naukowy i dydaktyczny Habilitantki. Treść autoreferatu uwydatnia znaczną dysproporcję działalności artystycznej na rzecz komponentów naukowego i dydaktycznego.

Ocena osiągnięć stanowiących podstawę postępowania habilitacyjnego

Jako podstawę postępowania habilitacyjnego Pani dr Anna Łuczak przedstawia: dwie monografie naukowe, cykl sześciu artykułów naukowych „Muzyka z matematyką w duecie edukacyjnym” oraz cztery projekty artystyczno-edukacyjne.

Na szczególną uwagę w dorobku naukowym Habilitantki zasługują dwie monografie naukowe. Pierwsza z nich nosi tytuł *Od muzyki do matematyki. Kształtowanie pojęć matematycznych w edukacji muzycznej dzieci*, została wydana w 2016 roku w Zielonej Górze przez Oficynę Wydawniczą Uniwersytetu Zielonogórskiego, a jej recenzję przygotowała Prof. Mgr. Art. Irena Mednanska PhD. Monografia składa się z pięciu rozdziałów, zawiera bogatą bibliografię i obszernie aneksy. Materiał zaprezentowany w publikacji został podzielony na dwie części, w pierwszej przedstawione zostały zagadnienia i koncepcje dotyczące kształtowania pojęć w procesie edukacji dzieci, druga odnosi się do szczegółów organizacji i realizacji badań. Tematyka monografii zgłębia temat edukacji muzycznej dzieci, operuje pojęciami na płaszczyźnie wielowymiarowych oddziaływań muzycznych w ujęciu interdyscyplinarnym muzyka-matematyka, warsztat badawczy nawiązuje do nauk społecznych, takich jak pedagogika i psychologia. Habilitantka zaznacza, że interdyscyplinarny charakter monografii *Od muzyki do matematyki. Kształtowanie pojęć matematycznych w edukacji muzycznej dzieci* koreluje obszar rozwoju poznawczego i myślenia matematycznego z twórczymi i ekspresyjnymi działaniami muzycznymi. Kluczowy jednak jest fakt, że dostępne dotychczas badania nad edukacją zintegrowaną podkreślały jedynie wspierającą rolę muzyki i sztuki w poznawaniu wybranych zagadnień. Natomiast unikatowość publikacji dr Anny Łuczak polega na udowodnieniu skutecznej roli działań muzycznych w procesie kształtowania pojęć matematycznych u dzieci.

Druga przedstawiona monografia nosi tytuł *Muzyka i matematyka w edukacji dziecka: teoretyczne i praktyczne aspekty nauczania muzyki i matematyki*, została wydana w roku 2020 w Zielonej Górze nakładem Oficyny Wydawniczej Uniwersytetu Zielonogórskiego, a recenzje sporządzili Prof. Mgr. Art. Irena Mednanska PhD oraz prof. UŚ dr hab. Mirosław Kisiel. Monografia składa się z czterech rozdziałów uzupełnionych bibliografią, spisem tabel, wykresów i schematów oraz aneksami, w których przedstawiono między innymi narzędzia badawcze.

Habilitantka zaznacza fakt, że o ile kształcenie zintegrowane zostało zbadane, opisane i uzasadnione, o tyle tematyka dotycząca łączenia treści muzycznych z matematycznymi podejmowana jest w publikacjach rzadko, dlatego też wspomniana monografia może stanowić uzupełnienie owej luki.

Pierwszy rozdział publikacji dotyczy rozważań na temat kształcenia zintegrowanego, rozdział drugi poświęcony został edukacji muzycznej i matematycznej dzieci, w rozdziale trzecim Autorka dokonuje przeglądu podstaw programowych zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej z lat 1999–2017 koncentrując się na treściach muzycznych i matematycznych, w rozdziale czwartym Habilitantka prezentuje wyniki badań dotyczące wybranych aspektów pracy nauczycieli w procesie kształtowania pojęć matematycznych i muzycznych, jak również w zakresie łączenia zagadnień muzycznych z matematycznymi w zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej.

Warto dodać, że obie monografie zostały opatrzone licznymi przepięknymi cytataми osobistości ze świata sztuki, nauki i filozofii.

Jako podstawę do postępowania habilitacyjnego Pani dr Anna Łuczak prezentuje również cykl sześciu artykułów „Muzyka z matematyką w duecie edukacyjnym” skoncentrowanych wokół zagadnienia kształcenia muzyczno-matematycznego. Zarysowane zagadnienia przedstawiają problematykę kształcenia muzycznego i matematycznego. Stanowią one doskonałe uzupełnienie dla dwóch opisanych wyżej monografii. Habilitantka podsumowuje intelektualną i społeczną wartość artykułów odnosząc się do słów Wiesławy Aleksandry Sacher - muzyka jako sztuka i nauka, ma wszechstronne oddziaływanie na wszystkie płaszczyzny edukacji dzieci i młodzieży, a wzmacnianie pozytywnych przeżyć w sferze uczuciowej, może stać się drogą estetycznego postrzegania otaczającego świata i odrodzenia humanistycznych wartości¹.

Do artykułów naukowych zawartych w cyklu „Muzyka z matematyką w duecie edukacyjnym” należą:

Dysonanse i konsonanse kształcenia muzyczno-matematycznego w zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej;

Music and mathematics in primary education. Development of knowledge and skills concerning magnitude features;

Wspomagająca rola działań muzyczno-plastycznych w kształtowaniu pojęć matematycznych z zakresu stosunków przestrzennych u dzieci;

Łączenie treści muzycznych i matematycznych w edukacji wczesnoszkolnej - wielowymiarowość efektów;

O kształtowaniu myślenia matematycznego za pomocą muzyki;

Wspomagająca rola działań muzycznych w kształtowaniu wybranych pojęć matematycznych z zakresu zbiorów i ich klasyfikacji w zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej.

¹ Sacher W.A., *Słuchanie muzyki a kształtowanie emocjonalności dzieci*, Wydawnictwo UŚ, Katowice 2004, s. 14.

Pani dr Anna Łuczak przedstawia cykl czterech projektów edukacyjno-artystycznych, które zrealizowała ze studentami Edukacji Artystycznej w zakresie Sztuki Muzycznej i których głównym celem było zaznajomienie dzieci z klas 1-3 szkoły podstawowej z muzyką artystyczną. Zaprezentowane utwory dopasowano do możliwości wykonawczych studentów, a projekty umieszczono na platformie „Classroom“ Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz na platformie YouTube. Projekty: *Muzyczna podróż dookoła świata*, *Koncert świąteczny - odsłona pierwsza*, *Koncert świąteczny - odsłona druga* oraz *Bajkowy koncert (Bajeczna muzyka)* zrealizowane zostały na przestrzeni 2020 i 2021 roku.

Kompozycje przedstawione w ramach projektów zostały przygotowane i zarejestrowane w sposób różnorodny. Prezentacje są poprawne w zakresie emisji głosu. Założenia formalne i metodologiczne projektów są wysokie. Jednak dobór repertuaru i niespójny sposób wykonania, budzą obiekcje. Fakt ten jest być może spowodowany trudnym czasem pandemii, w którym realizowano omawiane projekty, w rezultacie prezentacje koncertowe trudno nazwać przemysłanymi formami o jednolitej narracji. Pojawia się nawet pytanie, czy przy tak obszernym dorobku w zakresie upowszechniania edukacji muzycznej, jakim dysponuje Pani dr Anna Łuczak, niezbędne jest prezentowanie komponentu artystycznego, w postaci koncertowej. Być może prezentacja zarejestrowanych lekcji pokazowych i warsztatów przyniosłaby większe korzyści.

Podsumowanie

Zaangażowanie Habilitantki w działalność w obszarze edukacji artystycznej, w tym głównie edukacji muzycznej w nauczaniu wczesnoszkolnym, budzi podziw. Skala i zakres przeprowadzonych badań oraz załączone publikacje są dowodem na to, że dzieło zostało przygotowane przez Habilitantkę z najwyższą starannością. Przedstawione monografie i artykuły naukowe to publikacje, które podejmują nowatorską tematykę i stanowią godne polecenia źródło wiedzy. Ocena strony artystycznej przedstawionego dzieła może być dokonana jedynie pod kątem jej wartości edukacyjnej, ponieważ w sensie wartości artystycznej nie prezentuje w mojej opinii wystarczających walorów, aby móc ją rozpatrywać w kategorii dzieła muzycznego. W tym miejscu należy zadać nurtujące wielu z nas pytanie - gdzie i w jaki sposób umieścić w sztukach muzycznych dziedzinę edukacji muzycznej, aby oddać jej należyty szacunek i wyeksponować jej niekwestionowaną wartość?

Aby wykształcić wrażliwych na sztukę dorosłych, należy rozpocząć ów proces od jak najwcześniejszych lat życia i w sposób godny podziwu realizuje to Pani dr Anna Łuczak, eksplorując edukację muzyczną od najmniejszych składowych, aż po szeroko zakrojone badania, publikacje, programy nauczania, interdyscyplinarne eksperymenty edukacyjne oraz współpracę na

poziomie uniwersyteckim. Koncertujący artyści wychodząc na scenę są doceniani przez publiczność otrzymując owacje po zakończeniu występu. Osoby działające w obszarze, w którym porusza się Pani dr Anna Łuczak, tworzą sztukę edukacji w zaciszu czterech ścian, kierowane głęboką troską o najmłodszych. Dlatego uważam, że działalność Habilitantki zasługuje na szczególny szacunek i docenienie.

Konkluzja

Wskazane przez Habilitantkę w dorobku osiągnięcia naukowe w zakresie twórczości artystycznej stanowią znaczący wkład w dyscyplinę sztuki muzycznej, tym samym spełniając wymagania art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. W związku z powyższym popieram wniosek Pani dr Anny Łuczak o nadanie stopnia doktora habilitowanego sztuki.

